

> Retouradres Postbus 20701 2500 ES Den Haag

de Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Plein 2
2511 CR Den Haag

Ministerie van Defensie

Plein 4
MPC 58 B
Postbus 20701
2500 ES Den Haag
www.defensie.nl

Datum 30 november 2020
Betreft Actualisering defensie-uitgaven ten behoeve van de NAVO

Onze referentie

BS2020023688

Afschrift aan

de Voorzitter van de Eerste
Kamer der Staten-Generaal
Binnenhof 22
2513 AA Den Haag

*Bij beantwoording datum,
onze referentie en betreft
vermelden.*

Tijdens de NAVO-Top in Brussel (2018) is afgesproken dat de bondgenoten jaarlijks inzichtelijk maken hoe ze in de jaren tot aan 2024 de defensie-uitgaven in de richting van de NAVO-norm van 2% van het bruto binnenlands product (bbp) bewegen. In dat kader ontvangt uw Kamer de jaarlijkse actualisering van de voorziene Nederlandse defensie-uitgaven, deze wordt parallel aangeboden aan de NAVO.

Actualisering defensie-uitgaven

De veranderende veiligheidsomgeving was in 2014 tijdens de Wales-top aanleiding voor de NAVO-bondgenoten om afspraken te maken over de verhoging van de defensie-uitgaven. De afgelopen jaren is de internationale veiligheidssituatie verder verslechterd. De NAVO ziet zich geconfronteerd met een divers, complex en snel veranderend palet aan uitdagingen waar het een antwoord op dient te vinden. De noodzaak voor een slagvaardig bondgenootschap, waar door de landen op evenwichtige wijze aan wordt bijgedragen, wint hiermee verder aan belang.

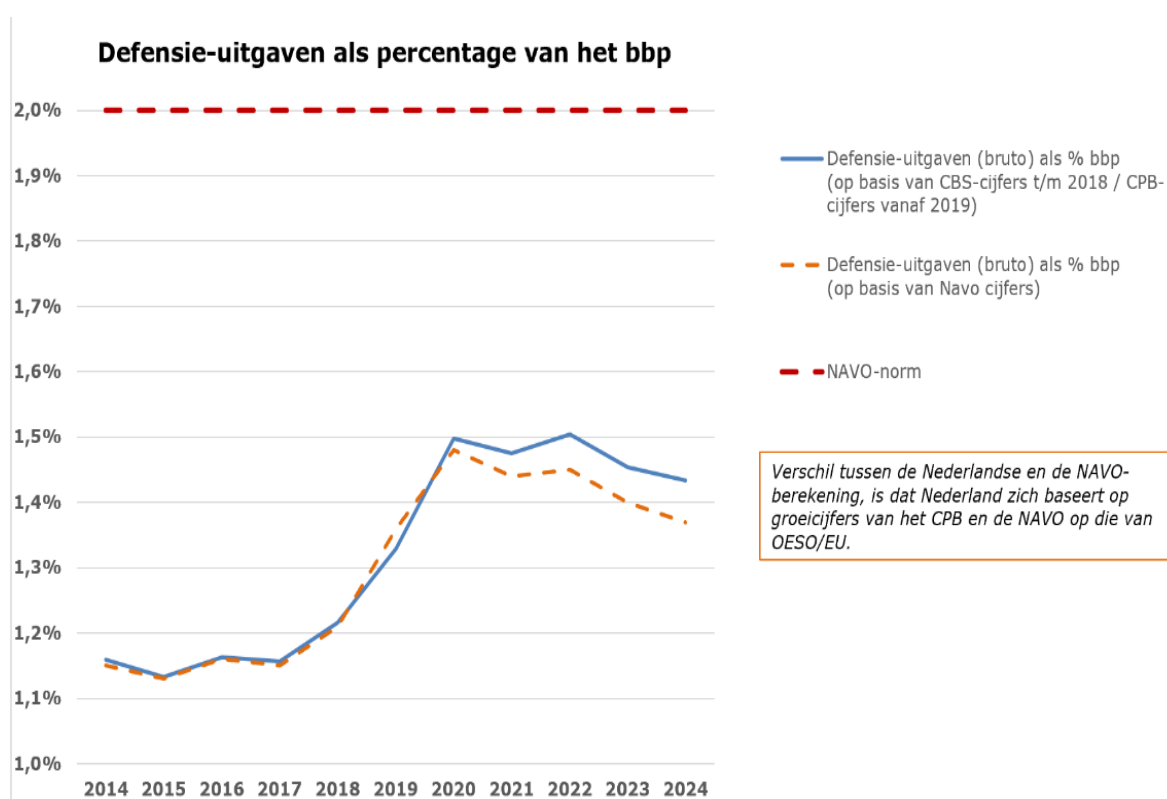
In het licht van de veranderende veiligheidssituatie heeft dit kabinet ingezet op een structurele verhoging van het jaarlijkse defensiebudget. Met de Voorjaarsnota 2019 is tevens additioneel budget beschikbaar gesteld. Hiermee kon gestart worden met de invulling van het eind 2018 door Nederland bij de NAVO ingediende Nationaal Plan (Kamerstuk 28676, nr. 308). Hierdoor kon worden geïnvesteerd in de aanschaf van extra F-35's, versterking van de SOF-capaciteit en van het cyber- en informatiedomein.

Zoals recent gemeld in de brief over de *NATO Defence Planning Capability Review* (Kamerstuk 28676, nr. 347) haalt Nederland in 2020 volgens de NAVO naar verwachting een bbp-percentag van 1,48%¹ aan defensie-uitgaven. Deze toename ten opzichte van het percentage van het voorgaande jaar wordt echter

¹ In de Nederlands berekeningswijze worden recentere plancijfers gehanteerd dan die van de NAVO, waardoor het percentage volgens de Nederlandse berekeningswijze op 1,50% uitkomt. Omdat de NAVO wil dat alle bondgenoten conform dezelfde berekeningswijze rapporteren, wordt in de Update National Plan voor de NAVO uitgegaan van 1,48%.

voornamelijk veroorzaakt door de krimp van de economie als gevolg van de coronacrisis. Het gemiddelde van de Europese bondgenoten zal dit jaar uitkomen op 1,8%, waardoor het verschil tussen het Nederlandse percentage en het gemiddelde van de Europese bondgenoten verder toeneemt.

Uitgaand van de huidige begroting zullen de defensie-uitgaven na 2022 zowel in absolute als percentuele cijfers afnemen, zoals te zien is in onderstaande grafiek. De NAVO heeft hierover naar aanleiding van de *capability review* haar zorgen geuit.

Blik op de toekomst

Volgende kabinetten zullen zich buigen over eventuele vervolgstappen ten aanzien van het defensiebudget. De onlangs gepresenteerde Defensievisie 2035 biedt hierbij een duidelijk beeld van het profiel dat Defensie nodig heeft en welke keuzes er richting 2035 voorliggen om de Nederlandse belangen in de (nabije) toekomst te blijven beschermen. Belangrijk hierbij is dat wij als Nederland onze verantwoordelijkheid nemen, zodat we een betrouwbare partner en bondgenoot blijven.

DE MINISTER VAN DEFENSIE

Drs. A.Th.B. Bijleveld-Schouten